

Turkse schoonheid levert fors geld en gif op...

Turkse schoonheid, dat mogen we wel zeggen als we het over tulpen hebben.

Schoonheden zijn het op hun ranke stelen, strak recht in het veld en alle kanten op wapperend in de vaas.

Tulpen, bollen, bloemen... Eindelijk voluit kunnen schrijven over bloemen.

Als klein meisje was ik al gecharmeerd van bloemen. De madeliefjes in het gras bij mijn opa en oma, hun mooie tuin vol zomerbloemen en de seringebomen in het voorjaar met licht paarse en donker paarse, heerlijk ruikende bloemen.

De bloemen in de berm en velden, altijd liep ik wel met iets in mijn handen en al jong wist ik dat dit mijn vak zou gaan worden.

Dat gebeurde ook en jarenlang heb ik zelfstandig verschillende vormen van deze branche ondernomen.

Van bloemenzaak tot cursussen, workshops en van alles wat maar creatief lokte om te presenteren.

Onbekend bleven we ook niet, zowel het land door, als tot in Japan toe, dus het bloemenvak zit in mijn 'systeem'.

Het heeft nog steeds mijn aandacht, in die zin, dat ik een liefde heb voor bloemen, planten, kruiden, groentesoorten en alles wat maar groeit en bloeit. De schoonheid ervan blijft trekken en nu is het moment daar om eens te schrijven over deze liefde!

Wat heeft Turkse schoonheid daar nu mee te maken?

Tulpen komen oorspronkelijk uit Turkije. In de zestiende eeuw begint de geschiedenis zoals wij die kennen. De tulp groeide gewoon in het wild. Uit de wilde soorten zijn vele varianten ontstaan.

De tulp werd door Ogier Ghislain Busbecq (1522-1592), de gezant van de Duitse keizer, naar Europa gebracht.

Deze gezant heeft enkele bollen aan zijn vriend Carolus Clusius gegeven die toen in Praag de leider was van de keizerlijke plantentuin. Clusius nam de tulp mee naar Leiden, waar hij hoogleraar werd.

Dankzij de zandbodem in ons kustgebied werd het kweken van de tulp een groot succes. Ze waren een zeer kostbaar bezit.

Bollenvelden, wie kent ze niet? Elk voorjaar trekken zij vele bezoekers uit binnen- en buitenland die genieten van de heldere kleuren. De eerste bollen geven een lentegevoel, het jaargetij verandert, de kale omgeving krijgt weer kleur en de kuststreek krijgt het weer druk.

Door de jaren heen zijn de bollenvelden ook op andere plaatsen in het land ontstaan maar van oudsher zijn Zuid- en Noord-Holland zeer bekend om deze pracht.

Tulpen, molens en klompen... gedachten die bij vele buitenlanders het eerst naar boven komen als zij 'Holland' horen zeggen.

Alsof wij allemaal op klompen lopen, in of bij een molen wonen en dagelijks in Volendammer kostuum met bossen tulpen rondlopen.

Ansichtkaarten laten dat beeld graag geloven en toeristische souvenirs geven al eenzelfde indruk. Kalenders, bekers, pennen, T shirts, theedoeken, handdoeken, papieren servetten, je kunt het zo gek niet bedenken, maar alles straalt dit uit.

Het is een product dat de handel zeer beïnvloedt, op allerlei manieren. De bloemen zelf en de afbeeldingen op allerlei producten.

Naast tulpen zijn er vele andere bollen die in deze zelfde streken geteeld en verhandeld worden. Het gaat òf om de bossen bloemen òf om de bollen.

Langs de weg zijn vele stalletjes te vinden waar je van alles kunt kopen om in de vaas te zetten, of in de grond te planten. In het najaar kun je te kust en te keur bollen kopen om te planten en in het voorjaar de door de bollen geleverde bloemen.

We mogen het beeld niet verromantiseren!

Dit beeld, hoe de Bollenstreek eruit ziet, is altijd heel mooi geweest om zo in stand te houden. Ik denk aan de kwekers die hun prachtige handel met trots bekijken en verzorgen.

Alles moet verzorgd worden, dus bollenboeren en werknemers zijn volop in actie in deze sector. De schooljeugd die in de zomervakantie een baantje vindt door bollen te pellen. De bussen met toeristen die van over de grenzen komen.

Wij zitten midden in dit gebied. Als we langs de kust naar het noorden rijden zie je het ene veld na het andere met de meest prachtige kleuren. Het is de massa die het zo mooi maakt. Maar naar het zuiden zien we hetzelfde beeld. Jaren geleden reden wij elk voorjaar diverse rondjes om te genieten van de prachtige vergezichten, diepe kleuren en vele soorten.

Wij wisten toen natuurlijk ook wel dat er van alles gebruikt werd om de bollen tot een goed resultaat te laten groeien.

Dat gebeurde beslist niet biologisch maar in hoeverre dat nu werkelijk ernstig kwaad kon, daar stond je niet bij stil. Natuurlijk hoorde je wel over gifstoffen, bodemverbetering en andere kunstgrepen, maar toch had dit niet de overhand.

Wel nee, als het bollenseizoen van start ging dan was dat het teken dat het jaargetijde veranderde en er weer wat te beleven viel.

Een romantisch beeld wat eigenlijk helemaal niet zo romantisch was als je meer achtergrond informatie hebt en die ook serieus wilt nemen.

In de tijd, jaren geleden, toen ik volop workshops en bloemschik cursussen gaf was ik ook altijd weer verrukt van de schoonheid van bollen.

Als ik op de veiling kwam, was ik altijd verliefd op de karren met mini viooltjes en op bloembollen.

Bloembollen gebruikten we op zijn vroegst eind december, maar liever in januari tot het seizoen voorbij was. Arrangementen met bloembollen voor buiten waren elk jaar weer helemaal fantastisch. Eerder kon je ook al bollen kopen (zo worden zij gemanipuleerd). Wat kun je nu niet het jaar rond kopen? De tijd dat een bepaald soort bloem alleen te verkrijgen is in dat specifieke seizoen is al lang voorbij. Het lijkt wel een wedstrijdje wie wat kan leveren in een totaal ander seizoen dan waarin het van oorsprong hoort.

Bloembollen komen er bij mij in het najaar niet in. Chrysanten zijn voor in de herfst en bollen voor in de lente.

Vooruit, Nieuwjaarsdag is het startsein, dan geef ik onze ouders graag iets met bollen. Nieuwjaar, nieuw begin, voorjaar in zicht. Maar dat is vroeg genoeg. Alles is van de rel als je zo de aangeboden producten bekijkt. Dat is niet alleen in bloemenland maar ook met groente en fruit. Alles moet op elk moment te leveren zijn.

Graven wij daarmee ons eigen graf?

Alles maar op elk moment willen hebben, is dat niet vragen om moeilijkheden? Dan ook nog alles het liefst even gelijk, zelfde kwaliteit, geen spettertje erop en geen vlekje verkeerd. Alle bloemkoppen even groot en de stelen even lang. Dat kan alleen als we de natuur een handje helpen. En dat handje helpen is finaal uit de hand gelopen, letterlijk.

Recentelijk kreeg ik van iemand het verhaal dat haar vader vroeger thuis de bloembollen onderdompelde in een kwikbad. Dit was om de bollen te beschermen tegen schimmels en andere plagen. Op voorhand werd dit gedaan, voor zij de grond in gingen. Alle andere gewassen die zij op voorraad hadden konden zij, als gevolg van de kwikdampen, dan ook enige weken niet eten.

Met andere woorden: kwik benam hen de vrijheid om gezond te leven, maar ja, vader was bollenkweker en er moest geld op de plank komen.

Dit nader onderzocht te hebben kwam ik inderdaad bij gegevens dat dit onderdompelen in kwikbaden gebeurde tot 1980.

Daarna stapte men over op het kankerverwekkende Captafol, wat inmiddels ook weer is verboden.

Waar hebben al deze mensen in die tijd aan blootgestaan en waar staat men nu aan bloot? Het fleurige gaat voor mij, als je dit allemaal op een rijtje zet, aardig van deze handel af. Dan moet ik eerlijk bekennen daar ook niet bij stil gestaan te hebben als ik weer eens helemaal verliefd kon kijken naar karren met prachtige bollen in Aalsmeer en kisten tegelijk kocht.

Wel, je lette op de prijs, de consument moest dat ook nog leuk vinden, de werkstukken die men kwam maken moesten aantrekkelijk geprijsd blijven zodat men graag weer kwam. Je was met een geheel andere intentie bezig en bovendien was ik geen kweker maar een schakel tussen kweker en consument. De producten waren maar tijdelijk bij ons, dat is net weer een ander verhaal. Je hield je niet bezig met de eerste fase en de laatste fase was de zorg van de consument voor het product.

Als ik toen had geweten wat ik nu weet...

Alles is een bewustwording, een groeiproces.

Als ik toen had geweten wat ik nu weet; dat zeiden we ook bij het hoofdstuk vaccins.

Als ik toen had geweten wat ik nu weet; dat zeiden we ook bij de magnetron, bij Round up, bij soep uit een pakje, bij brood uit de supermarkt, bij kant- en klare pizza's, bij suikervervangende middelen, bij fluor, bij... zoveel!

Dus ook bij bloembollen!

Moet alles ten koste gaan van die mooie bos tulpen op onze tafel?

Ze leveren geld op *en* gif! Dus toch de Turkse schoonheid die geld en gif oplevert.

Is dat het waard?

Je kunt je afvragen wat gezonder is. Kleinschaliger en dan biologisch kweken, ja dat is duurder, dat is waar.

Maar is het werkelijk duurder? Want als je uiteindelijk kanker krijgt van alle gifstoffen en niet gelooft in het feit dat kanker geen ziekte is maar ook anders behandeld kan worden, dan kom je in de kankerindustrie terecht. Zijn we dan goed bezig? Bollen kweken tegen redelijke tarieven maar vervolgens geloven in Chemo behandelingen waarmee ook weer flinke ladingen gif het lichaam ingaan, maar waar zoveel geld mee gemoeid is dat het misschien toch zinvoller kan zijn om alles helemaal om te gooien.

Kanker is een industrie die wij allen grootschalig in stand houden. Gif, gif en nog eens gif. Zeer recent was er een uitzending van Zembla te zien, waarvan je altijd denkt: 'dat moet heel Nederland even zien'.

Die programma's onthullen zoveel; je zou massaal het roer omgooien.

Maar nee, in verhouding is het altijd maar een klein gedeelte van de bevolking dat naar dergelijke onderwerpen kijkt.

Ditmaal ging het over de bollenindustrie.

De omgeving ten noorden van onze woonplaats kwam ook in beeld. Dat is dichtbij en als je hoorde wat er aan gif gespoten wordt, dan schrik je ongelooflijk!

Dat gif komt in de lucht en in het oppervlaktewater. Artsen, toxicologen, milieudeskundigen en

burgers maken zich grote zorgen.

Toxicoloog prof. L. Reijnders in Zembla: 'Wij gebruiken in Nederland heel erg veel

bestrijdingsmiddelen. Veel meer dan in bijna alle andere landen. We zijn samen met Japan en België recordhouder per hectare, wat we aan bestrijdingsmiddelen gebruiken.’ Dat het ongezond is om groente en fruit te eten waar teveel bestrijdingsmiddelen op zitten, weten veel mensen wel. Maar er is weinig bekend over de pesticiden die zich via de lucht verspreiden. Of het nou gaat om de teelt van maïs, aardappelen, bieten of bloembollen, bijna elke boer spuit bestrijdingsmiddelen tegen schadelijke bacteriën of schimmels. Gif dat verwaait en verdampt.

Door verwaaiing en verdamping komt veel landbouwgif in de lucht terecht. Dit blijkt onder meer uit publicaties van de Gezondheidsraad.

De kleine gifdeeltjes kunnen zich kilometers ver verspreiden en neerdalen in de tuinen en huizen.

Als je deze gegevens allemaal op een rijtje zet wat is die bos bloemen je dan nog waard? Wanneer je met kanker het reguliere circuit van de Chemo ingaat dan kun je bezoek krijgen met een bos bloemen in de hand om je op te vrolijken, gekweekt volgens het algemene patroon: zo goedkoop mogelijk, zoveel mogelijk rendement, maar... ten koste van alles?

Gebruik je gezonde verstand!

Laten we massaal overstappen en vragen naar biologische bloemen.

Dan kan het toch niet anders dan dat er een kentering moet plaatsvinden?

Als ik toen geweten had wat ik nu allemaal weet...

Dat dit niet zomaar ‘eventjes’ geregeld is dat is te begrijpen. Maar laten we dan minstens open staan voor informatie en producten vergelijken.

Als wij allen gezondere producten willen, zodat er geen belasting plaats kan vinden voor de omgeving en dus voor onze kinderen, huisdieren en denk ook aan eigen groentetuintjes, dan zal er op den duur wat gaan veranderen. Net zoals dat ook jaren geleden is gebeurd om steeds *meer* te willen produceren, grotere oogsten, meer, op allerlei momenten in het jaar, kunnen we ook het tij keren en weer terug gaan naar producten die horen bij een seizoen.

Tulpen in de lente, boerenkool in de winter, sla in de zomer, chrysanten in de herfst.

Een uitdaging voor kwekers en consumenten maar wel iets om bij stil te staan.

Terug naar vroeger, niet naar berenvel en knuppel maar wel in ons denken opdat we nu vele malen verder komen!

Dan zal het liedje ‘Tulpen uit Amsterdam’ gezongen door Herman Emmink in 1957 weer puur kunnen klinken. De Turkse schoonheden zijn dan inderdaad schoonheden, uit Amsterdam!

Anneke Bleeker
Bergen NH
16 januari 2011

www.gezondverstandavonden.nl

www.verontrustemoeders.nl

Foto's: Anneke Bleeker ©: Foto's mogen met bronvermelding overgenomen worden.
Informatieve links hieronder:

Geschiedenis van de tulp:

<http://www.welkominturkije.nl/index.php?pagina=inhoud&id=1>

Carolus Clusius:

http://nl.wikipedia.org/wiki/Carolus_Clusius

Kwikbaden voor bollen:

http://www.trouw.nl/krantenarchief/1993/11/06/2688657/BLOEMBOLLEN_ZIJN_MEESTAL_GIFBOLLEN.html

Captafol:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Captafol>

Biologische bollen:

http://www.trouw.nl/groen/article1842174.ece/Telen_van_biobol_nog_vooral_taa_k_voor_bevlogen_pioniers_.html

www.naturalbulbs.nl

Zembla zaterdag 8 jan. 2011.

[http://zembla.vara.nl/Afleveringen.1973.0.html?&tx_ttnews\[tt_news\]=37328&tx_ttnews\[backPid\]=1974&cHash=ee801d3130fd736d624a3750bb3167cf](http://zembla.vara.nl/Afleveringen.1973.0.html?&tx_ttnews[tt_news]=37328&tx_ttnews[backPid]=1974&cHash=ee801d3130fd736d624a3750bb3167cf)

Herman Emmink in 1957 met het lied: 'Tulpen uit Amsterdam'.

http://www.youtube.com/watch?v=85U-77_5lWk